

téki szabályok 89. §. a) pontja és a 95. §-nak azzal kongruens 1. pontja megkülönbözteti és különválasztja azokat a kétoldalú jogügyleteket, amelyeknél az azokról kiállított okirat (Ill. szab. 1. §. A) 3. pont) az illeték tárgya és ezek tekintetében ezeknél a pontoknál külön rendelkezik és külön rendelkezik a 95. §. 4. pontjában azok felől a kétoldalú jogügyletek felől, amelyeknél maga az ügylet (Ill. szab. 1. §. A) 1. pont) esik illeték alá.

A kétoldalú jogügyletek felől kiállított okiratokra nézve az ill. szab. 89. §. a) és illetve 96. §-ának 1. pontjában foglalt rendelkezések szerint az okirat kiállítója és elfogadója az illeték fizetésére egyetemlegesen lévén kötelezve, ezeknél a jogügyleteknél a szerződő felek az illeték fizetésére vonatkozó más irányú megállapodásai ellenére is a kiállító és elfogadó fizetési kötelezettsége sortartás nélkül egyetemleges s a felek ezen megállapodásai ennél fogva a kincstárral szemben nem érvényesek s csak a felek közt állapítanak meg kötelezettségeket.

Az illetékszabályok 95. §-a 4. pontjában foglalt a kétoldalúlag kötelező jogügyletekre vonatkozó rendelkezéseknek, „miszerint a mindkét szerződő fél egyetemlegesen, de ha az egyik fél az illeték fizetését magára vállalta, elsősorban ez” köteles az illeték fizetésére, a sortartást megállapító része már az illetékszabályoknak 1882. évi összeállításában bennfoglaltatott. Ennek megfelelő gyakorlatot követett és követ ma is a bíróság, amennyiben a sortartás nélküli egyetemleges fizetési kötelezettséget csak azoknál a kétoldalú jogügyleteknél állapította meg, amelyek okirati illeték alá esnek.

Ennek a 4. pontnak a rendelkezései azonban ma már alkalmazásba nem jöhetnek, mert az ill. szab. 1. §-ának A) 1. pontja szerint ügyleti illeték alá eső kétoldalú jogügyletekre nézve a fizetési kötelezettséget az 1920. évi XXXIV. t.-c. vonatkozó és nem vitás rendelkezései újból szabályozták.

Az állammal, községgel (várossal) kötött szállítási szerződés alapján felmerült és a szerződés szerint az állam stb. által utólagosan megtérítendő vasúti fuvar költségekre vonatkozólag a vállalkozó által kiállított vétbizonyítvány illetékmentes. (Közigazgatási bíróság 203. számú jogegységi megállapodása.) Az illetéki díjjegyzék 102. tételének e) pontja szerint a vétbizonyítványok oly kiadások megtérítése felől, melyek az állam vagy községek stb. részére, valamely bizományos vagy meghatalmazott által viseltettek, kifejezetten is bélyegmentesek és e pont 2. bekezdése szerint, ha illetékmentes és nem mentes járandóságok együttesen nyugtatványoztatnak, azok elkülönítve kimutatandók, hogy az elsőbbek a mentességben részesülhetnek. Nem férhet kétség hozzá, hogy az állam stb. által a szerződés szerint utólagosan megtérítendő vasúti fuvar-költség a bizományos vagy meghatalmazott által viselt kiadás megtérítéseként jelentkezik, hogy tehát a szerződés szerint a vállalkozó által előlegezett fuvar-költségről kiállított vétbizonyítvány illetékmentes.

Az esetben pedig, ha a vállalkozó csak a szállításra vállalkozik és a szállítás teljesítése közben oly fuvar költségei is merülnek fel, amelyeknek külön megtérítésére magát az állam stb. a szerződés szerint kifejezetten nem kötelezte, az illetékmentességet természetesen megállapítani nem lehet.

Nyilvános számadásra kötelezett társulatok, intézetek és vállalatok igazgatósági tagjainak illetékfizetési kezessége a törvénykezési illetékre nem terjed ki. (Közigazgatási Bíróság 206. számú jogegységi megállapodása.) Az 1793/1932. számú elvi jelentőségű határozat indokolása szerint a bélyeg- és illetéki szabályok 97. §-ának 5. pontja alapján az igazgatósági tagok csak a részvénytársasági üzletnél felmerülő olyan illetékért tartoznak kezességgel, amelyet a részvénytársaság kiszabás bevétele nélkül köteles befizetni. Ezen elvi jelentőségű határozat indokain felül azért sem terjedhet ki az igazgatósági tagok kezessége a törvénykezési illetékre, mert az 1914. évi XLIII. t.-c. 6. fejezetének IV. alcíme alatt az 50—56. szakaszokban a törvénykezési illeték fizetésére kötelezettek részletesen felsorolja, de a felsorolásban a nyilvános számadásra kötelezett társulatok igazgatósági tagjairól említés téve nincs, sőt nincs említés téve ezekről az illetékszabályok 94. §-ának 1—6. pontjaiban sem, amely a bélyegilleték iránti kezességet tárgyalja. Csupán az illetékszabályok 95. §. 2. bekezdése állapítja meg magukra a nyilvános számadásra kötelezetteknek nézve a készpénzben fizetendő illeték lerovása iránti kötelezettséget, még pedig ezt is utalással az illetéki díjjegyzék 64., 86., 89. és 101. tételeiben felemlített jogügyletekre nézve, a 97. §. 5. pontja pedig egyedül és kizárólag rendelkezik az igazgatósági tagok egyetemleges kezességéről szintén a készpénzben fizetendő illetékek címe alatt és utalással a 93. §. 2. pontjára is, amiből nyilván következik, hogy még a legszigorúbb értelmezés mellett is csak a 95. §. 2. pontjában említett illetéki díjjegyzék 64., 86., 89. és 101. tételeiben foglalt jogügyletektől készpénzben fizetendő illetékre terjedhet ki az igazgatósági-tagok-kezessége, ezek között pedig a törvénykezési illeték elő nem fordul.

Bűnvádi eljárásban az ügyvéd részéről, a díjának és kiadásainak az általa képviselt fél ellenében való megállapítása iránt benyújtott kérvény az 1914: XLIII. t.-c. 1. §. 2. pontja, illetőleg az abban említett 1. b) pontja és az ezt módosító rendelkezések szerinti illeték alá esik. (Közigazgatási Bíróság 210. számú jogegységi megállapodása.) A Bp. (1896: XXXIII. t.-c.) 485. §-a értelmében az ügyvéd vagy megbízott, aki az eljárás alatt a felek valamelyikét vagy a sértettet képviselte, kívánhatja, hogy díját és költségeit az eljárás első fokú bíróság megbírálja és a képviselt ellenében megállapítsa.

E rendelkezés szerint tehát a kérvényt a bírósághoz kell benyújtani.

Az illetéki díjjegyzék 13. tétel III. pontja, illetőleg a 163.600/